

UNIVERZITET U SARAJEVU
FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA
Bolnička 25
Sarajevo

PROGRAM RADA
dekana Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu za mandatni period od
2018. do 2022. godine

Doc. dr. Arzija Pašalić

Sarajevo, oktobar 2018. godine

SADRŽAJ:

1.	Uvod	3
2.	Motivacija	3
3.	Prostorno-organizaciona struktura Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu	4
3.1	Prostorni kapaciteti	4
3.2	Organizaciona struktura	5
4.	Nastavni process – student, uposlenici i studijski programi	6
4.1	Studenti	6
4.2	Uposlenici	7
4.3	Studijski programi	7
4.4	Cjeloživotno učenje	8
5.	Naučno istraživački rad	9
6.	Međunarodna saradnja	9
7.	Upravljanje kvalitetom	10
8.	Zaključak	10

1. Uvod

Fakultet zdravstvenih studija ove godine slavi 45 godina svog postojanja u toku kojih je prošao značajan razvojni put i danas predstavlja respektabilnu obrazovnu instituciju sa jasno definisanim ciljem - kvalitetnim obrazovanjem zdravstvenih radnika različitih profila. Iako je razvojni put bio težak i pod djelovanjem različitih limitirajućih faktora, prije svega infrastrukturnih, Fakultet je uz veliki trud i zalaganje njegovih uposlenika kao i ljudi koji su bili na njegovom čelu uspio da sačuva svoju samostalnost i dostigne današnji zavidan nivo kada je u pitanju obrazovni proces.

Obrazovanje se odvija po Bolonjskom studijskom procesu (4+1+3), Nastavni planovi i programi su usklađeni sa direktivom EU i prate inovativnost na polju zdravstvenih nauka, promijenjen je način studiranja i ove godine se upisuje druga generacija studenata na III ciklusu studija. Potvrđena je opredijeljenost Fakulteta da slijedi i unapređuje Sistem upravljanja kvalitetom, te se certificira po normi 9001:2015.

Fakultet je uspio da kroz Strategiju razvoja u periodu od 2018-2021. godine jasno definiše pravac budućeg razvoja uvažavajući interni i eksterni kontekst i kroz Akcioni plan precizno utvrdi rokove i neophodne radnje za postizanje zacrtanih ciljeva.

Misija Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu kao vodeće obrazovne i naučno istraživačke institucije u zdravstvenim disciplinama, je da kroz najsavremenije metode nastave, učenja i istraživanja educira kvalitetne, sposobne, kreativne i međunarodno kompetentne kadrove u zdravstvu koji će stečena znanja implementirati u praksi.

Vizija Fakulteta zdravstvenih studija je unapređenje izvrsnosti zdravstvene struke objedinjavanjem nastavne, naučno istraživačke i stručne djelatnosti, s ciljem postizanja optimalnog znanja i vještina, te etičnosti studenata, budućih zdravstvenih radnika u službi zajednice. Da bi postigli svoju viziju razvoja želimo nastaviti poboljšavati kvalitet studija, povećati kvantitet i kvalitet istraživanja, unaprijediti međunarodnu saradnju, pobrinuti za organizaciju cjeloživotnog učenja i povećati vidljivost.

Posebno želim naglasiti da je danas više nego ikad naglašena opredijeljenost Fakulteta da u sklopu integrisanog Univerziteta želi da dâ maksimalni doprinos jačanju njegove uloge kao temeljnog oslonca društvenog razvoja i očuvanju leaderske pozicije među visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini.

2. Motivacija

Ono što je bilo presudno u mojoj odluci da se kandidujem za mjesto dekana Fakulteta jeste moja želja da ličnim angažmanom dam maksimalni doprinos jačanju institucije kojoj pripadam i na taj način budem društveno korisna. U tom smislu moja glavna pokretačka snaga su studenti, mladi ljudi koji zaslužuju bolje uslove studiranja, kvalitetno obrazovanje i prosperitetnu budućnost. Drugi motivirajući faktori su isključivo vezani za lični karakter, smatram se sposobnom i odgovornom osobom sa izraženom ambicijom koja nije usmjerena na ostvarivanje ličnog već kolektivnog uspjeha. Moja odluka je nastala kao rezultat profesionalnog sazrijevanja kroz pozicije koordinatora za I ciklus studija, prodekana za I ciklus, menadžera kvaliteta, rukovodioca ureda za kvalitet, kao i niza drugih poslova koji su

mi pomogli da sagledam i kroz aktivno učešće upoznam sve procese na Fakultetu.

3. Prostorno-organizaciona struktura Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu

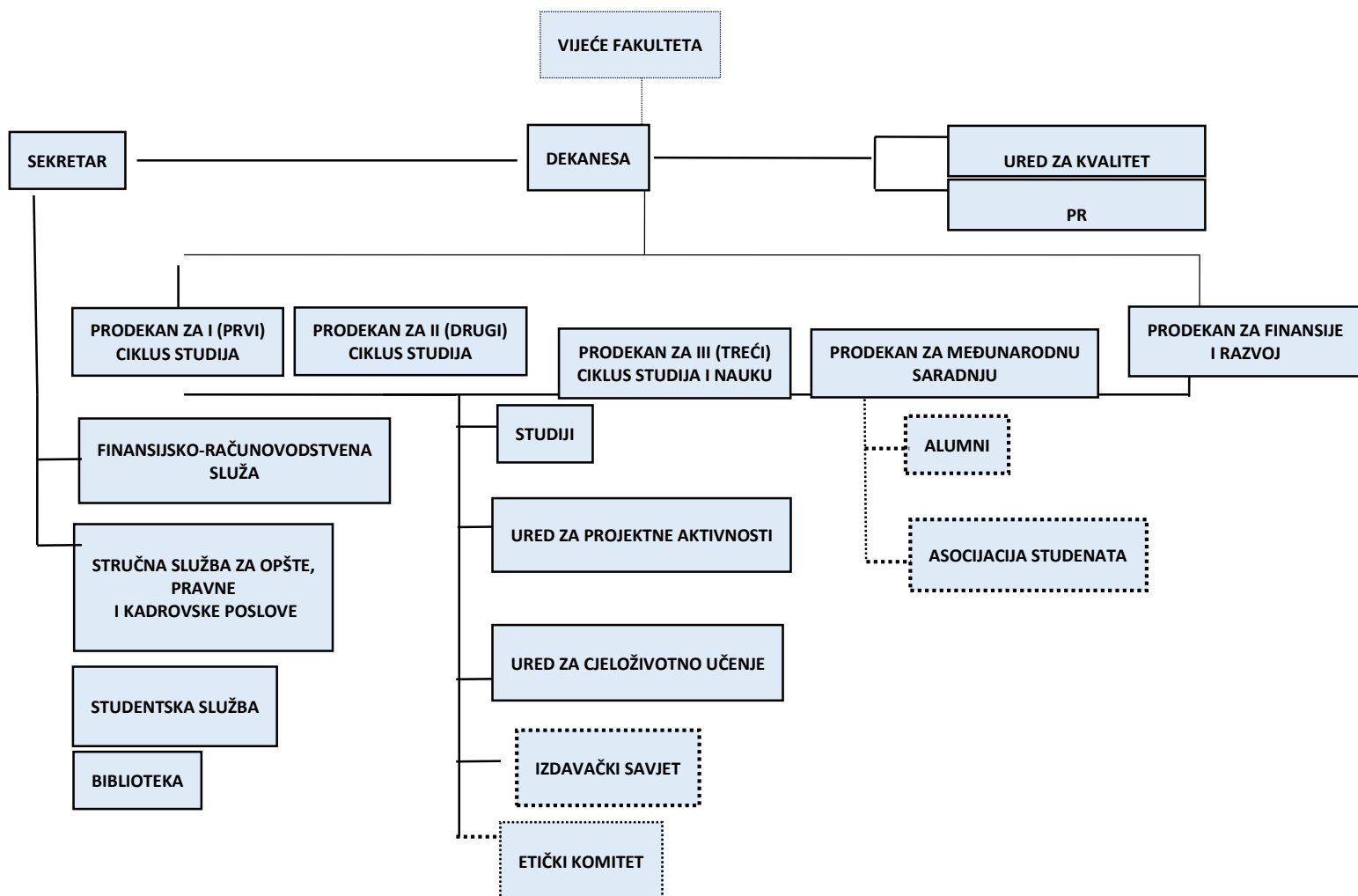
3.1 Prostorni kapaciteti

Fakultet zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu je jedina organizaciona jedinica koja nema riješeno pitanje prostora. Prostor Fakulteta je ključni problem za odvijanje nastavnog procesa jer se broj upisanih studenata iz godine u godinu povećava, kao i broj uposlenika sa punim radnim vremenom. Nastava se odvija u iznajmljenom prostoru za koji se godišnje izdvajaju velika novčana sredstva. U sadašnjim uslovima nije moguće razvijati izvrsnost, biti partner u projektnim aktivnostima, ukoliko se ne stvore temeljne pretpostavke: bolji kvalitet infrastrukture odnosno, prostorni razvoj. S tim u vezi, prvi korak u rješavanju ovog problema je uraditi projekciju neophodnih prostornih kapaciteta prema broju studenata i uposlenika Fakulteta, te elaborat opravdanosti u kojem će decidno biti navedene neophodne aktivnosti i investiciona ulaganja za realizaciju rješavanja prostornih i infrastrukturnih resursa.

Konkretni ciljevi uključuju sljedeće:

- Ostvariti optimalni prostorni i funkcionalni standard za nastavu;
- Osigurati adekvatne prostore za odvijanje praktične nastave, razvoj istraživanja i inovacija;
- Osigurati prostornu pristupačnost osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti u skladu s propisanim uslovima i načinom osiguranja nesmetanog pristupa, kretanja, boravka i rada;
- Osigurati adekvatan prostor za biblioteku i samostalno učenje;
- Ostvariti optimizaciju korištenja prostora i opreme;
- Unaprijediti saradnju s Univerzitetsko kliničkim centrom u Sarajevu i drugim nastavnim bazama sa kojima Fakultet ima potpisan sporazum u cilju izvođenja praktične nastave za studente;
- Unaprijediti saradnju sa srodnim institucijama;
- Osigurati naprednu e-infrastrukturu i IT usluge što uključuje 100% pokrivenost bežičnom mrežom, a IT uslugu treba prilagoditi potrebama moderne nastave, metodama e-učenja i intenzivnim kolaborativnim aktivnostima podržanim informacijskim tehnologijama.

3.2 Organizaciona struktura

U skladu sa Statutom UNSA koji daje mogućnost imenovanja do šest Prodekana, a izmjenom Pravilnika o sistematizaciji, imenovala sam pet Prodekana, što znači da je uz postojeća četiri imenovan i Prodekan za međunarodnu saradnju čime prestaje sa radom Ured za međunarodnu saradnju. Uvažavajući značaj apliciranja i uključivanja Fakulteta u projekte, formiraću Ured za projektne aktivnosti, koji bi radio na planiranju, prikupljanju projektne dokumentacije kao i realizaciji projekata.

Osnovni zadaci Ureda za projekte su:

- informisanje o mogućnostima finansiranja istraživanja, razvoja i inovacija te učešće u projektima EU fondova i programa,
- pružanje podrške pri prijavi i provedbi projekata,
- administrativno i finansijsko-računovodstveno praćenje projekata u kojima Fakultet zdravstvenih studija učestvuje kao nosilac, partner ili treća strana.

4. Nastavni proces – studenti, uposlenici i studijski programi

4.1 Studenti

Jedno od temeljnih opredjeljenja Fakulteta jeste usmjerenost ka studentima. Ta usmjerenost se treba očitovati u nastavnim planovima temeljenim na opterećenju studenata, a ne nastavnika; na pridavanju važnosti ishodima učenja, a ne usvojenim sadržajima; na korištenju metoda rada koje stavljaju studenta u središte nastavnog procesa te u pripremi studenata za cjeloživotno učenje. U tom smislu zalagaću se da koncept nastave bude takav da omogućava kvalitetnije i efikasnije studiranje što se može postići upotrebom savremenih metoda nastavnog rada koje će studenta uvažavati kao subjekt učenja, a ne kao objekt poučavanja. Prednost takvog koncepta je fleksibilnost na relaciji poučavanje – učenje, stavljanje studenta u središte pažnje i jačanje njegovog osjećaja odgovornosti za vlastiti proces učenja kojim sam treba upravljati. Moja opredijeljenost je da u narednom periodu posebnu pažnju usmjerim na saradnju sa Asocijacijom studenata «FLORS», te im pružim podršku u aktivnostima koje provode u cilju poboljšanja studentskog statusa, poštujući njihovu neovisnost u radu.

Budući studenti su široka populacija srednjoškolaca, posebno maturanata, te ostalih punoljetnih osoba koje žele studirati na Fakultetu zdravstvenih studija. Aktivnosti usmjerene na buduće studente podrazumijevaju promotivne aktivnosti Fakulteta koje bi u narednom periodu trebale biti intenzivirane kako u sklopu zajedničke promocije Univerziteta, tako i kroz samostalne aktivnosti Fakulteta. Promotivne aktivnosti ćemo provoditi ostvarivanjem direktnog kontakta sa potencijalnim kandidatima, izradom promotivnih materijala, kao i putem društvenih mreža. Nije dovoljno imati samo dobre studijske programe, već je potrebno buduće studente obavijestiti o ciljevima, aktivnostima i ponudom Fakulteta. U savremenom društvu u kome je prisutan ogroman broj informacija, Fakultet se mora izboriti za pažnju javnosti kroz kreiranje vizuelnog identiteta po kojem će biti prepoznatljiv. Vizuelni identitet se komunicira kroz institucionalne instrumente/medije kao što su logo, brošure, katalozi. Kreiranje jednostavnog vizuelnog identiteta će biti jedan od prioritarnih zadataka Fakulteta kada su u pitanju budući studenti.

Konkretni zadaci u cilju što bolje promocije Fakulteta su:

- aktivnosti u vezi sa imidžom institucije,
- jačanje lojalnosti Alumnija,
- prezentacija validinih i potpunih informacija,
- promotivne aktivnosti u cilju povećanja broja upisanih studenata.

Diplomirani zdravstveni profesionalci predstavljaju značajnu snagu Fakulteta koja može u svom poslovnom i privatnom okruženju iznositi pozitivna iskustva stečena tokom studiranja te tako dati doprinos u promociji Fakulteta. Svakako se njihov poslovni uspjeh smatra i uspjehom ustanove u kojoj su se obrazovali, zbog čega je važno biti u stalnoj komunikaciji i kontaktu s njima. Diplomirani studenti su na Fakultetu organizovani kroz Alumni asocijaciju čiji rad treba intenzivirati. U tom smislu radiću na promovisanju rada i značaja Alumni asocijacije, uvezivanju bivših studenata Fakulteta u Alumni organizaciju, kreiranju baze alumnija sa

njihovim podacima i učiniti je dostupnom u cilju sklapanja budućih poslovnih veza. S tim u vezi potrebno je:

- omogućiti jednostavnu on-line registraciju (link na web stranici Fakulteta i web stranicama Komora), brz i efikasan pristup informacijama i uspostavljanje međusobnih kontakata,
- organizovati susrete članova Alumni asocijacije sa studentima, kako bi im prenijeli svoja praktična znanja i iskustva,
- organizovati zvanične susreta članova Alumni asocijacije.

4.2 Uposlenici

Ljudski potencijali i upravljanje ljudskim potencijalima su od ključnog značaja za uspješnost poslovanja Fakulteta i predstavlja najdragocjeniji resurs u koji treba ulagati, razvijati ga, usmjeravati i zadržati kako bi mogao biti najvažniji element održive konkurentske prednosti. Dvije ključne aktivnosti koje su značajne za prosperitet Fakulteta, a tiču se uposlenika su aktivnosti podrške u nastavnom procesu i aktivnosti istraživanja i profesionalnog razvoja. U narednom periodu namjeravam raditi na osiguranju adekvatnog broja i strukture zaposlenih, njihovih znanja, vještina, interesa, motivacije potrebnih za ostvarivanje razvojnih i strateških ciljeva Fakulteta. Osim toga treba intenzivnije raditi na praćenju potreba naučno-istraživačkog razvoja nastavnog osoblja, davati podršku u procesu izrade i objavljivanja naučnih članaka u relevantnim časopisima i pravovremeno ih informisati o mogućnostima finansiranja naučno-istraživačkog rada, savremenim metodama podučavanja i mogućnostima profesionalnog razvoja. Konkretni zadaci u cilju postizanja navedenih aktivnosti su:

- omogućiti redovna i prijevremena napredovanja nastavnika u akademska zvanja u skladu sa važećom legislativom,
- poticati mladi kadar u napredovanju, pružati im pomoć i dati podršku pri izradi doktorskih disertacija,
- osigurati mobilnosti nastavnika i saradnika unutar organizacionih jedinica Univerziteta i međunarodnog okruženja,
- nagrađivanje uspješnosti,
- voditi kadrovsku politiku Fakulteta shodno potrebama nastavnog procesa,
- uskladiti strukturu i brojnost nenastavnog osoblja primjereno obimu poslova i zadataka u svakom pojedinom segmentu djelatnosti Fakulteta.

Kad je u pitanju rad administrativnih službi potrebno je osigurati da unutar službe za svakog zaposlenika postoji zamjena u slučaju spriječenosti za rad kako ne bi došlo do usporavanja ili zastoja pojedinih procesa. Neophodno je da se svaka služba bavi svojim domenom rada kako bi se izbjeglo multipliciranje poslova. Osim toga, potrebno je izraditi obrasce unutar službi podrške kako bi se mogla pratiti istih kako ne bi dolazilo do problema razlikovanja akata nastavno na službu iz koje su proizašli.

4.3 Studijski programi

Trenutno na Fakultetu postoji pet Studijskih programa, međutim postoji potreba za uvođenjem i razvojem novih studijskih programa. S tim u vezi, u narednom periodu planiramo dovršiti Elaborate opravdanosti za Studiske programe Babičarstva, Nutricionizma i Okupacione

terapije za I i II ciklusu studija. Aktivno ću raditi na kreiranju i uspostavljanju interdisciplinarnih studijskih programa na II ciklusu kako u okviru grupacije Medicinskih nauka, tako i sa srodnim fakultetima u regiji.

4.4 Cjeloživotno učenje

Razvoj programa cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih jedno je od važnih područja djelovanja kojim Fakultet dodatno doprinosi razvoju visokoškolskog obrazovnog prostora i boljitku zajednice u kojoj djeluje. Programi cjeloživotnog obrazovanja mogu se razvijati za nadogradnju znanja visokoobrazovanih skupina stanovništva ili za sticanje osnovnih znanja za polaznike bez visokoškolske diplome. Za razvoj cjeloživotnog učenja neophodno je:

- provoditi analize potreba za novim programima u regiji,
- popularizirati programe i približiti ih potencijalnim korisnicima,
- sarađivati sa sličnim uredima na drugim fakultetima,
- kreirati programe cjeloživotnog učenja namijenjene studentima, uposlenicima i vanjskim korisnicima u saradnji sa lokalnom zajednicom, nastavnim bazama i drugim institucijama.

U okviru poslovanja fakulteta postoji potreba za unapređenjem **tehnologije** u smislu izvođenja i praćenja nastave, podrške administrativnim i računovodstvenim poslovima, za poslove biblioteke i sl. S tim u vezi, u narednom periodu ću se zalagati za uvođenje novih tehnologija, poštujući načelo optimalnosti uloženog i korištenog pri nabavci tehnologija koje su zaista potrebne i koje će biti maksimalno iskorištene, te obrazovati osoblje za njihovo korištenje. U narednom periodu insistiraću na uvođenju alata za e-obrazovanje, Moodle sistema. Moodle sistem je oblikovan kao kompatibilan, fleksibilan i jednostavan za modificiranje, a kao tehnološku platformu za implementaciju koristi softver otvorenog koda (engl. *Open source software*). To je posebno važno budući da za korištenje, odnosno instalaciju Moodlea, nisu neophodna velika finansijska ulaganja, te je za održavanje sistema, u najvećem broju slučajeva, ustvari važna odluka da će se koristiti ovakav sistem e-učenja, što je zapravo dokaz prepoznavanja značaja korištenja podizanja nastavnog procesa na novi nivo kvaliteta. Moodle nastavnicima i saradnicima pruža punu kompjutersku podršku pri organizaciji, planiranju aktivnosti i izvođenju online nastave, a posebno je efikasan kao dodatak tradicionalnoj nastavi u učionici.

Neke od važnijih mogućnosti Moodlea su:

- izrada velikog broja predmeta na jednom sistemu,
- planiranje nastave– raspored aktivnosti, kalendar,
- upravljanje korisnicima, korisničkim ulogama i grupama korisnika na nastavnom predmetu,
- provjera znanja,
- praćenje aktivnosti studenata,
- mnogobrojni alati za komunikaciju i kolaboraciju među studentima i nastavnicima.

5. Naučno istraživački rad

Sve aktivnosti planirane Programom rada dekana će biti u skladu s usvojenom Strategijom razvoja naučnoistraživačkog/umjetničkoistraživačkog rada na Univerzitetu u Sarajevu:

- unapređenje sistema upravljanja naučno istraživačkim radom,
- kreiranje kriterija naučne izvrsnosti i relevantnosti,
- unapređenje istraživačko-razvojnog rada i inovativnosti sa ciljem poboljšanja saradnje sa privrednim sektorom,
- poboljšanje međunarodne saradnje, mobilnosti istraživača i učešća u međunarodnim projektima,
- uvođenje strateškog planiranja i upravljanja izvorima ulaganja iz javnog i privatnog sektora.

U skladu sa programskom orijentacijom Rektora Univerziteta u Sarajevu u smislu jačanja kadrovskog i infrastrukturnog potencijala Univerziteta u Sarajevu i planiranom aktivnosti koje podrazumijeva podsticanje fakulteta u osnivanju instituta kao podorganizacionih jedinica, vodeći računa o finansijskoj opravdanosti, jedna od strateških aktivnosti u mandatnom periodu će biti registracija i otvaranje Instituta kao podorganizacione jedinice Fakulteta. U okviru Instituta bi se pružale Ostale zdravstvene djelatnosti koje su uvrštene u Statut UNSA, a omogućavaju pružanje usluga dijagnostike, terapije, prevencije i zdravstvene njege. Aktivnosti vezane za osnivanje Instituta podrazumijevaju sem podnošenja zahtjeva, izradu elaborata opravdanosti i prijedlog statuta.

6. Međunarodna saradnja

Međunarodna saradnja zauzima značajno mjesto u oblasti visokog obrazovanja i ostvaruje kroz različite programe tipa TEMPUS, ERASMUS+, CEEPUS itd. U provođenju svih aktivnosti značajno je bilo djelovanje nekadašnjeg Ureda za međunarodnu saradnju, čiji je rad nastavljen imenovanjem Prodekana za međunarodnu saradnju te je značajnije intenziviran. Ovdje bih želila naglasiti mobilnost studenata i nastavnika Fakulteta kao jedan od vrlo važnih preduslova za internacionalizaciju integrisanog Univerziteta. S tim u vezi, Erasmus program treba znatno više iskoristiti u području studentske razmjene, gdje je potrebno uložiti dodatno zalaganje na pobuđivanju većeg interesa studenata za odlazak na inostrane institucije, ali i dolaska stranih studenata. Erasmus program razmjene za nastavnike, prilika je za realizaciju predavanja gostujućeg nastavnog osoblja s evropskih institucija, ali i za gostujuća predavanja naših nastavnika na inostranim institucijama. Time će se znatno pridonijeti internacionalizaciji i međunarodnoj prepoznatljivosti Univerziteta i Fakulteta. Politika internacionalizacije će se realizirati kroz:

- međunarodne ugovore, umrežavanje i partnerstva;
- međunarodne projekte;
- međunarodne studijske programe na I i II ciklusu studija;
- mobilnost studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja.

7. Upravljanje kvalitetom

Fakultet zdravstvenih studija je pokazao svoju opredjeljenost i odlučnost za unapređenjem sistema upravljanja kvalitetom certificirajući se po normi 9001:2015. i u budućnosti će podupirati sljedeća načela:

- interes studenata, poslodavaca i društva uopšte za kvalitetno visoko obrazovanje;
- važnost autonomije, uz spoznaju kako autonomija donosi veliku odgovornost;
- kvalitet akademskih programa mora se razvijati i poboljšavati u korist studenata i drugih korisnika visokog obrazovanja na Evropskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA);
- moraju postojati uspješne i kvalitetne organizacione strukture koje će pružati i podržavati akademske programe;
- transparentnost i korištenje vanjske ekspertize važni su u procesima osiguranja kvaliteta;
- potrebno je podsticati kulturu kvaliteta unutar Univerziteta;
- potrebno je razviti procese kojima će Fakultet pokazati svoju odgovornost;
- osiguranje kvaliteta za potrebe utvrđivanja odgovornosti potpuno je kompatibilno sa osiguranjem kvaliteta za potrebe poboljšanja;
- procesi kojima se koristi ne smiju gušiti različitost i inovativnost.

Osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju nema samo jednu svrhu, niti se temelji na jednoj metodologiji, već ima različito značenje u različitim kontekstima. Moje zalaganje će i dalje biti u pravcu unapređenja sistema upravljanja kvalitetom, jer samo na taj način nastavni proces i procesi podrške mogu funkcionisati ne samo u smislu efikasnosti, već i ekspeditivnosti.

8. Zaključak

Moj rad na poziciji dekana Fakulteta zdravstvenih studija će biti transparentan uz poštovanje akademskih normi i uvažavanje svih uposlenika i studenata. Odgovorno tvrdim da će sve preduzete aktivnosti biti isključivo u interesu Fakulteta i Univerziteta u Sarajevu. U svom programu sam postavila optimalne ciljeve i spremna sam da preuzmem rizik za njihovu realizaciju. Nastojaću da motivišem uposlenike da interaktivno participiraju u radu Fakulteta, što potvrđuje moju opredjeljenost za timskim radom. Poticaću uposlenike da razviju i njeguju osjećaj odgovornosti za posao koji obavljaju jer će samo na taj način biti svjesni da su dio tima. Kada je u pitanju vanjski kontekst, moje aktivnosti će biti usmjerene ka jačanju saradnje sa organizacionim jedinicama Univerziteta, nastavnim bazama, nadležnim ministarstvima i javnim institucijama od značaja za Fakultet.

Doc. dr Arzija Pašalić